

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. A/2015/0113 van 3 maart 2015
in de zaak 1011/0912/A/8/0856

In zake:

■■■■■

verzoekende partij

tegen:

de **GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling West-Vlaanderen

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Yves FRANCOIS
kantoor houdende te 8790 Waregem, Eertbruggestraat 10
waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

Tussenkomende partij:

de **gemeente** ■■■■■ vertegenwoordigd door het college van burgemeester en schepenen

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Dirk VAN HEUVEN en Karel-Jan VANDORMAEL
kantoor houdende te 8500 Kortrijk, President Kennedypark 6/24
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 24 juni 2011, strekt tot de vernietiging van het besluit van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling West-Vlaanderen van 20 mei 2011 waarbij aan de tussenkomende partij een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het uitbreiden van een sporthal met een zaal.

De bestreden beslissing heeft betrekking op de percelen gelegen te ■■■■■ en met als kadastrale omschrijving ■■■■■

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend. De tussenkomende partij heeft een schriftelijke uiteenzetting ingediend.

De behandeling van de vordering die initieel werd toegewezen aan de derde kamer, werd op 22 december 2014 toegewezen aan de achtste kamer.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 6 januari 2015, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Marc BOES heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Yves FRANCOIS die verschijnt voor de verwerende partij en advocaat Dirk VAN HEUVEN die verschijnt voor de tussenkomende partij zijn gehoord.

De verzoekende partij is schriftelijk verschenen.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009, zijn toegepast.

De uitdrukkelijke verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening hebben betrekking op de tekst van deze artikelen, zoals zij golden op het ogenblik van het instellen van de voorliggende vordering.

III. TUSSENKOMST

De gemeente ████████ verzoekt met een aangetekende brief van 11 augustus 2011 om in het geding te mogen tussenkomen.

Uit het dossier blijkt dat de verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

IV. FEITEN

Op 18 maart 2011 (datum van de verklaring van volledigheid) dient de tussenkomende partij bij de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor het uitbreiden van een sporthal met een zaal.

De percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 17 december 1979 vastgestelde gewestplan 'Roeselare-Tielt', gelegen in woongebied.

De percelen zijn eveneens gelegen binnen de grenzen van het op 11 februari 1977 goedgekeurd bijzonder plan van aanleg Middenwijk Zuid-West (wijziging 1) meer bepaald in een zone voor sportparken met bijhorende voorzieningen. Het perceel is niet gelegen binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

Het gebouw waarvoor de vergunning wordt aangevraagd sluit met een sas aan op de bestaande sporthal, sas van 4m x 8m lang en 3,60m hoog. De uitbreiding zelf heeft een oppervlakte van 658,75m² en een hoogte van 6,10m.

De afdeling Onroerend Erfgoed brengt een gunstig advies uit.

In de bestreden beslissing wordt vastgesteld dat de aanvraag principieel in overeenstemming is met de geldende voorschriften en dat de aanvraag voldoet aan de vereisten van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integrale waterbeleid. Vervolgens wordt de overeenstemming van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening beoordeeld, en vastgesteld dat het gevraagde functioneel inpasbaar is, de bestaande infrastructuur en parkeergelegenheden volstaan voor het opvangen van het bijkomend verkeer, en het gevraagde visueel-vormelijk goed aansluit bij de bestaande sporthal waarmee het een geheel vormt.

Dit is de bestreden beslissing.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

De bestreden beslissing werd aangeplakt op 26 mei 2011. Het met een aangetekende brief van 24 juni 2011 ingestelde beroep is tijdig.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partij

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij omschrijft haar belang bij de nagestreefde vernietiging als volgt:

“De verzoekende partij heeft, conform artikel 4.8.16 §1, 3° van de VCRO het vereiste belang bij de gevraagde nietigverklaring.

De verzoeker is inwoner en gemeenteraadslid van [REDACTED]. Verzoeker heeft als inwoner van [REDACTED] belang bij het bestrijden van een beslissing die een vergunning verleent voor een gemeentelijk gebouw. Als inwoner en gemeenteraadslid van [REDACTED] heeft verzoeker een vereist belang om juridisch na te streven dat:

- de stedenbouwkundige regelgeving in zijn gemeente m.b.t. de gemeentelijke gebouwen bij uitstek wordt nageleefd;*
- er daadwerkelijk rekening wordt gehouden met de adviezen van de gemeentelijke inspraakorganen, inzonderheid de GECORO, en dat de inspraak van de burgers daadwerkelijk verzekerd is.”*

2.

De verwerende partij betwist het belang van de verzoekende partij, en stelt daarbij het volgende:

“Verzoekende partij put zijn belang uit art. 4.8.16 § 1,3° VCRO. Dit wil zeggen dat hij moet aantonen dat hij rechtstreeks of onrechtstreeks persoonlijk hinder en/of nadeel van het bestreden besluit kan ondervinden.

1.1 Persoonlijke hinder kan verzoekende partij in elk geval niet ondervinden nu er tussen zijn woonplaats en de bouwplaats niet minder dan 6,7 km afstand ligt (stuk 5 administratief dossier). De nieuwbouw kan hem in alle redelijkheid dus geen rechtstreekse of onrechtstreekse hinder berokkenen.

1.2

Hij schijnt zich voornamelijk te beroepen op het nadeel als inwoner van [REDACTED] die in die hoedanigheid het respecteren van de regelgeving en inspraak van de burgers in rechte wil afdwingen. Verzoekende partij stelt met andere woorden een actio popularis is. Een natuurlijk persoon kan niet opkomen tegen een administratieve beslissing ter vrijwaring van het algemeen belang. Hij kan dat enkel doen voor zijn persoonlijk belang. Een belang geput uit het streven naar 'het laten naleven van de wetgeving' is geen wettig persoonlijk belang.

Verzoekende partij toont niet aan dat hij rechtstreeks of onrechtstreeks nadeel van het bestreden besluit ondervindt. Uit het verzoekschrift blijkt wel dat het een politieke actie betreft, maar politiek wordt niet in de rechtszaal bedreven.

1.3 Evenmin – en verzoekende partij beroept zich er ook niet op – kan de vordering kaderen binnen de actiemogelijkheden van een burger in geval van stilzitten van de gemeente (art. 194 Gemeentedecreet).

De gemeente beschikt immers in casu niet over enige actiemogelijkheid nu zij geen belang heeft bij het bestrijden van de stedenbouwkundige vergunning die zijzelf heeft aangevraagd. Men kan niet in rechte aanvechten wat men zelf gevraagd en bekomen heeft.

Het belang eventueel gesteund op art. 194 Gemeentedecreet moet immers onderzocht worden vanuit het oogpunt van de gemeente, zelfs al wordt de vordering door een inwoner ingesteld:

" Gelet op het voorschrift opgenomen in artikel 19, eerste lid van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, is een belang vereist. Vermits wordt opgetreden namens de gemeente moet dit uiteraard een belang in hoofde van de gemeente zijn. De ratio legis van de betrokken regeling bestaat er in aan de inwoners de mogelijkheid te geven namens de gemeente op te treden, wanneer de gemeente zelf nalaat dit te doen. Dit impliceert dat het belang in hoofde van de gemeente moet worden beoordeeld, abstractie makend van de concrete houding die de gemeente heeft aangenomen bij het tot stand komen van de beslissing waarop het door de inwoner namens de gemeente ingeleide rechtsgeding betrekking heeft. Er anders over oordelen zou deze door de wet geboden mogelijkheid grotendeels zinloos maken. "

R.v.St. nr. 201.914 dd. 16.03.2010 inzake Vermeire.

Trouwens, ook de gemeente moet over een persoonlijk belang beschikken. Het nastreven van de naleving van de regelgeving is geen persoonlijk belang.

De gemeente – en eventueel de inwoner in de plaats van de gemeente – zou moeten aantonen dat haar stedenbouwkundig beleid geschaad is (BAERT, J. en DEBESAQUES, G., Administratieve rechtbibliotheek, Raad van State, afdeling Administratie, 2. Ontvankelijkheid, Die Keure 1996, nr. 235, p. 223).

Van enige schending van het stedenbouwkundig beleid kan in casu geen sprake zijn.

De vordering is onontvankelijk bij gebrek aan belang."

3.

De tussenkomende partij betwist eveneens het belang van de verzoekende partij. Zij stelt:

"De loutere hoedanigheid van inwoner van een gemeente volstaat niet om te doen blijken van een persoonlijk belang. Het belang als inwoner van een gemeente is kennelijk geen persoonlijk belang om de vernietiging te vragen van een stedenbouwkundige vergunning, zelfs niet ter naleving van de stedenbouwwetgeving noch aangaande de opportuniteit van het vergunde bouwproject.

Uw Raad verwoordt het in het arrest nr. S/2011/0079 van 19 juli 2011 als volgt:

"Om als derde belanghebbenden bij de Raad een beroep te kunnen instellen, vereist artikel 4.8.16, §1, eerste lid 3° VCRO dat de verzoekende partijen, als natuurlijke personen of als rechtspersonen, rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kunnen ondervinden ingevolge de bestreden vergunningsbeslissing.

Artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO vereist derhalve niet dat het bestaan van deze hinder of nadelen absoluut zeker is. Wel zullen de verzoekende partijen het mogelijk bestaan van deze hinder of nadelen voldoende waarschijnlijk moeten maken, de aard en de omvang ervan voldoende concreet moeten omschrijven en tegelijk zullen de verzoekende partijen dienen aan te tonen dat er een rechtstreeks of onrechtstreeks causaal verband kan bestaan tussen de uitvoering of de realisatie van de vergunningsbeslissing en de hinder of nadelen die zij ondervinden of zullen ondervinden.

In voorkomend geval zullen de verzoekende partijen beschikken over het rechtens vereiste belang om conform artikel 4.8.16 §1, eerste lid, 3° VCRO een beroep in te dienen bij de Raad.

De Raad is van oordeel dat het loutere nabuurschap, dan wel de beschikking over zakelijke of persoonlijke rechten met betrekking tot aanpalende en alsnog onbebouwde percelen, op zich niet zonder meer kan volstaan om de verzoekende partijen het rechtens vereiste belang bij het voorliggende beroep te verschaffen.

De Raad stelt vooreerst vast dat de verzoekende partijen nalaten aan te tonen hoe de ligging van hun perceel zich verhoudt met het geplande project, en op welke wijze zij bijgevolg op basis daarvan eventuele hinder zouden kunnen ondervinden bij de uitvoering van de bestreden beslissing.

Daarnaast duiden de verzoekende partijen in het onderdeel “Moeilijk te herstellen ernstig nadeel”, zij het in uiterst rudimentaire bewoordingen, enerzijds wel aan welke grieven zij koesteren ten aanzien van de bestreden beslissing, toch anderzijds stelt de Raad vast dat de verzoekende partijen nalaten een persoonlijk geïndividualiseerd verband aan te tonen tussen het vermeend nadeel dat zij lijden en de bestreden beslissing. Eveneens stelt de Raad vast dat er geen voldoende concrete omschrijving wordt gegeven van de aard en de omvang van het vermeend te lijden persoonlijk nadeel.

In het licht hiervan merkt de Raad op dat enkel het inleidend verzoekschrift, al dan niet na regularisatie conform artikel 4.8.17, §2 VCRO, in aanmerking kan genomen worden als principieel uitgangspunt voor de beoordeling van de ontvankelijkheid van het beroep, en dus ook voor het belang van de verzoekende partijen. De Raad kan bijgevolg geen rekening houden met latere bijstellingen, aanpassingen of uitbreidingen van het belang zoals mondeling toegelicht ter zitting, wanneer dient vastgesteld te worden dat deze reeds in het inleidend verzoekschrift hadden kunnen verwoord worden.

Het belang dat de verzoekende partijen inroepen valt samen met het belang van een groep personen, namelijk deze van de handelszaken gelegen in het centrum, en kan dus niet als een persoonlijk belang worden aangemerkt.

De verzoekende partijen kunnen als enkelingen niet in naam van de hele handelskern of de buurtgemeenschap optreden. Het feit dat zij een kruidenierszaak uitbaten in deze handelskern doet aan voormelde vaststelling geen afbreuk. Zij tonen in verband met hun kruidenierszaak geen enkel geïndividualiseerd verband aan tussen enig vermeend persoonlijk nadeel en de bestreden beslissing.

Bij gebrek aan een voldoende geïndividualiseerd persoonlijk belang en een voldoende concreet omschreven persoonlijk nadeel kan de Raad het belang van de verzoekende partijen bij de voorliggende procedure, en dus al evenmin het al dan niet geoorloofd en

wettig karakter ervan, niet onderzoeken zodat noodzakelijk de onontvankelijkheid van het beroep dient vastgesteld te worden.

De exceptie dient aanvaard te worden.”

Verzoekende partij woont op niet minder dan 6 km van de uit te breiden sporthal. Aldus maakt hij niet aannemelijk – en kan hij niet aannemelijk maken – dat hij (stedenbouwkundige), visuele of andere hinder zou ondervinden door het bouwproject.

Het inleidend verzoekschrift geeft helemaal geen toelichting over het persoonlijk karakter van het nadeel. Een politieke opportuniteitsdiscussie hoort niet thuis voor uw Raad. Het louter vragen als gemeentewoner van de naleving van de stedenbouwreglementering is het prototype van een (verboden) actio popularis.

Verzoekende partij stelt daarnaast ook gemeenteraadslid van de gemeente Ruiselede te zijn.

Voorzover als nodig kan worden opgemerkt dat verzoekende partij in casu geenszins opkomt voor een prerogatief van zijn ambt of het orgaan waartoe hij behoort. Verzoekende partij geeft immers zelf aan dat zijn ‘feitelijke klacht’ is “dat het voorwerp van de aanvraag in werkelijkheid geen zaal voor sport en spel is, maar een polyvalente zaal hoofdzakelijk afgestemd op socio-culturele noden, en dus geenszins te maken heeft met onregelmatigheden binnen zijn ambt of het orgaan waartoe hij behoort. Annulatiemiddelen die vreemd zijn aan de prerogatieven als gemeenteraadslid zijn niet ontvankelijk, en de eventuele schending van het beginsel van behoorlijk bestuur en het zorgvuldigheidsbeginsel houdt geen miskenning in van deze prerogatieven.

De vordering is zodoende kennelijk onontvankelijk.

Ten gronde wordt dan ook slechts uiterst ondergeschikt ingegaan op de middelen van verzoekende partij.”

5.

De verzoekende partij repliceert als volgt in haar wederantwoordnota:

“De verzoekende partij heeft, conform artikel 4.8.16 §1, 3° van de VCRO het vereiste belang bij de gevraagde nietigverklaring.

De verzoeker is inwoner en gemeenteraadslid van Ruiselede.

Verzoeker heeft als inwoner van [REDACTED] persoonlijk belang bij het bestrijden van een beslissing die een vergunning verleent voor een gemeentelijk gebouw, inzonderheid de uitbreiding van een Sporthal.

Het betreft hier immers gebouw dat niet zozeer bestemd is voor de Gemeente zelf als overheid (b.v. een opslagplaats voor werkmateriaal van de gemeente), maar een gebouw dat door zijn aard, bestemd is om te worden gebruikt door de individuele inwoners van [REDACTED]. Derhalve heeft elke inwoner van [REDACTED] belang bij het bestrijden van deze beslissing. Zoals in elke gemeente is de ruimte voorzien voor sportinfrastructuur niet oneindig. De verzoekende partij heeft er als inwoner van [REDACTED] belang bij dat de ruimte die voorzien is voor sportinfrastructuur, ook daadwerkelijk deze bestemming krijgt. De verzoekende partij heeft er derhalve belang bij om een beslissing te bestrijden die een vergunning verleent voor een zaal voor sport en spel, terwijl uit het dossier blijkt dat de zaal in werkelijkheid bestemd is voor socio-culturele activiteiten.

Als inwoner van [REDACTED], en inzonderheid als gemeenteraadslid van [REDACTED] heeft verzoeker een vereist persoonlijk belang om juridisch na te streven dat:

- *de stedenbouwkundige regelgeving in zijn gemeente m.b.t. de gemeentelijke gebouwen bij uitstek wordt nageleefd;*
- *er daadwerkelijk rekening wordt gehouden met de adviezen van de gemeentelijke inspraakorganen, inzonderheid de GECORO, en dat de inspraak van de burgers daadwerkelijk verzekerd is.*

Beoordeling door de Raad

1.

Om als derde belanghebbende bij de Raad een beroep te kunnen instellen, vereist artikel 4.8.16, §1, eerste lid 3° VCRO in principe dat de verzoekende partij, als natuurlijke persoon of als rechtspersoon, rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de bestreden vergunningsbeslissing. Artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO vereist derhalve niet dat het bestaan van deze hinder of nadelen absoluut zeker is.

Wel zal de verzoekende partij het mogelijk bestaan van deze hinder of nadelen voldoende waarschijnlijk moeten maken, de aard en de omvang ervan voldoende concreet moeten omschrijven en tegelijk zal de verzoekende partij dienen aan te tonen dat er een rechtstreeks of onrechtstreeks causaal verband kan bestaan tussen de uitvoering of de realisatie van de vergunningsbeslissing en de hinder of nadelen die zij ondervindt of zal ondervinden.

In voorkomend geval zal de verzoekende partij beschikken over het rechtens vereiste belang om conform artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO een beroep in te dienen bij de Raad.

2.

In zoverre de verzoekende partij zich beroept op haar hoedanigheid van gemeenteraadslid, toont zij niet aan dat de bestreden beslissing in enig opzicht haar prerogatieven als gemeenteraadslid aantast en haar in die hoedanigheid rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen toebrengt.

3.

In zoverre de verzoekende partij zich beroept op haar hoedanigheid van inwoner van de gemeente, stelt de tussenkomende partij onweersproken dat de verzoekende partij op 6 km van de percelen waarop de aanvraag betrekking heeft woont.

De verzoekende partij brengt geen enkel element aan waaruit zou kunnen blijken dat zij, ondanks deze zeer grote afstand tussen haar woonplaats en de bouwplaats, enig nadeel of enige hinder, hoe miniem ook, ondervindt ten gevolge van de vergunningsbeslissing. De hoedanigheid van inwoner van de gemeente, zonder dat enig rechtstreeks of onrechtstreeks hinder of nadeel ten gevolge van de bestreden vergunningsbeslissing wordt aangetoond, is niet van aard de verzoekende partij het rechtens vereiste belang te verschaffen bij de nagestreefde vernietiging.

Het beroep is onontvankelijk bij gebrek aan belang.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het beroep is onontvankelijk.
2. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, ten laste van de verzoekende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 3 maart 2015, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, achtste kamer, samengesteld uit:

Marc BOES, voorzitter van de achtste kamer,
met bijstand van

Thibault PARENT, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de achtste kamer,

Thibault PARENT

Marc BOES